

CARLES SALVADOR

Romancer
Vicentí

o

Obra premiada per l'Ajuntament de València
en les festes del V Centenari de la Canonització
de Sant Vicent Ferrer, any 1955

Romancer Vicentí

4. 11

I

1. Lema: Poesia recitable
Romancer dels miracles dels altars dels

El dia de Sant Vicent Miracles
relluixen els altars...

Vicent Ferrer fa els miracles
en la llengua popular.

Pels entaulats dels ^{vicentins} Miracles
els xiquets vénen i van;
vestixen robes antigues
i parlen en valencià;
reciten versos que tenen
una ^{preservació} ~~aire del~~ ^{natural} ~~un~~ popular
i escolta una gran gentada
amb un somriure en la face...

Vicent Ferrer fa els miracles
en la llengua popular.

Conuertix homes incrèduls
tant indoctes com lletrats;
conuertix ~~els~~ qui venen ~~a~~
a

Parçhemina

2.

de la jila baptismal;
conuertix ~~et~~ a qui blasfema
i de vida de peccat;
conuertix jueus que tenen senten
~~en~~ odi ~~en~~ gran contra els cristians--

Vicent Ferrer fa els miracles
en la llengua popular.

La font que ja no bollava rajava
ora ja torna a bullar; rajar;
la sabateta encalada sabateta
dins del pou, puja a la mà;
Arensi retorna llet a la vida
el xiquet esquarterat;
el mocador ~~que~~ ^{blanc} que vola
va a la casa del malalt--

Vicent Ferrer fa els miracles
en la llengua popular.

3.

Reçoga la nostra llengua
~~en tots els mistes Altars;~~
pels carrers de la ciutat;
l'esculten amb gran respecte
grans i menuts i mestjans;
els xiquets reciten versos
amb cançoneta fresca
i amb la Primavera tornen
a vellir els Altars.

~~El dia de Sant Vicent Ferrer~~ és un miracle
en la llengua popular.

CH
C. L.

~~5~~ - El bateig de Sant Vicent

~~Ametles~~ **II**

~~Ametles, confits~~
i ~~als dits~~

~~Ametles, confits~~

~~i pastes, i sedes als dits...~~

~~i monxarons~~

El vint-i-tres de juny
- un dia molt fredolic -
va naixer en la ciutat
nostra - València, un xic,
fill de ^{na} Constança Miquel
i de Guillem Ferrer, fill.

Abans de naixer l'infant
uns quants fets van succeir,
fets tots ells meravellosos
~~tots~~ i de caràcter diví,
que ~~vabedra~~ ^{ent-los} el Consell
de la ciutat, decidí
fer-se càrreg del bateig.
i anomenar els padrins:
Ramoneta de Carroc, ~~X~~

Se'n
s'en

i Vilaragut (així)
la noblesa valenciana
fets I d'hòmens foren padris
els jurats Ramon d'Oblites,
En més Guillelm d'Espigol, i
Domènec Aragari
tots tres d'allò més lluit.

Com cantaven els xiquets
del barri: Amestelles, confits
i pastes i sedes als dits...!
i monxàveres

~~de Sant Esteve en l'església~~

L'Església de Sant Esteve,
de pent notable s'ompli:
dones amb vendes i sedes
cavallers amb espasins,
ladrines de bona casa,
i de bona casa ladrins.

El ~~senyor~~ ^{monsenyor} Perot
~~Perot~~ ^{Perot}, va oir uns crits
al ped carrer, vers d'alegria,
vers d'àngels, vers infantils,

2,
En Perot de Pertusa, vector
L'infant don Pere, d'Ormeu,
també era present allí.

i a la porta de l'església
apressadament eixí.

3

(com cantaven els xiquets
del barri: ~~al carrer~~ - Anetelles, coufets,
i mouxàrees als dits...!)

Front la pila del baptisme
i estant ja tots reunits
el rector va preguntar:

- Quin nom posarem al xic?

- Vicent - respongueren tots.

I en el cel els serafins
cantaven: - Vicent! - I el poble

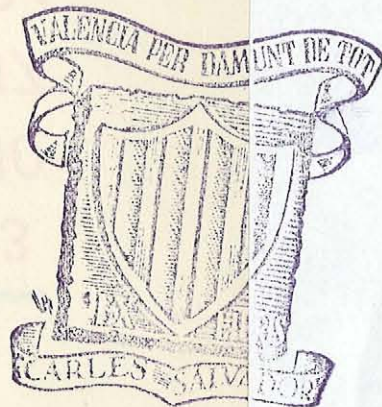
- Vicent! Vicent! - repetí.

[tota València allhora

- Vicent! - amb gran goig va dir
i encara pels reflex dels seples

- Vicent! Vicent! - din acuri.

[com^a vení de glòria
pel món va el nominatiu.

El aequici torna a casa.

És un dia fredolís.

En el carrer de la Mar
el novell cristià somriu.

El infants ~~en el carrer~~ ~~encara~~ ~~canten~~ nova la porta

canten: - Anuelles, un llet
i muntàvenes als dits ...

4

7

i Vilavaent així
la noblesa valenciana
va complir el seu desig
d'actuar en el bateig

son padrina i ~~foren~~ padrins
els

Jemblayca ~~VI~~ III
Retrat de sant Vicent

El pare Vicent Ferrer,
home d'alcada mitjana,
- un el neie Jacalmart -
era de ~~casa~~ ^{fas} allargada,
pi'nuls rostit i ^{de} crani // perfecte,
~~red~~ ^{ou} ~~hi~~ ^{travaria} ~~ou~~ ^{travaria} calba
denota el neie Garret.
Fina la pell de la cara
però pel rol dels canins
i dels anys, ja recremada,

els llavis Hi prins ni prinos

que vibren per la paraula
tota loc, tota entusiasme,
feta doctrina cristiana.

I nota els ans de les celles
una revera univada,
uns ulls ~~mas~~ ^{ferms} però curvos
per aprofundir en l'anima,

GENERAL

AYUNTAMIENTO

corbes
gapes

Al mar si univada
partint - si clar - la cara

Vora els polsos, ~~una~~ ^{uns cabells} ~~una~~ ^{una} 2
~~cabellera~~ rorros, de poca llargària,
com exornant les orelles
una, de l'altra, germana.

Si els pòmuls eren eixits
era esfondrada la calta.

Si els ulls ^{tenia} eren reverus,
intelligent, la mirada.

Si tenia el fruit de saur
la febre i l'alimentació
i era tal la simpatia

que sa lieura emanava
no obstant ésser tan austera,

que tota ^{gent} ~~gent~~ i tota varça
el veia transfiurar-se

per la ven sorroca i clara,

pel seu esguard reveríssim

i gesticulació ampla.

Ja no era lleig l'va Vicent
quan la gent arravatava!

3

Era un home molt sensible
perquè al cor sa viva flama
d'encenia a tots els vents
de la predicació santa:
i no obstant sa vida pura
i sobria - i sobrietat tanta! -
quan capficat en assumptes
tots de crítica i importància
tenia crisis nervioses
- malalties que passava! -

La força de voluntat
era en ell tan extremada
que tota la seva vida
des de la més tendra infància
fins a l'hora de morir
va ser de ferro i de calda basa.

Per sa ferma voluntat
va triomfar ^{tant} ~~perquè~~ ^{si} era amarga
la realitat del viure
com si era dolça i vossada.

[És que ~~si~~ ^{per} el sentit cristià i s'hi
i el de la immanent substància

de la doctrina del Crist
que amb tanta fe predicava
sòlidament recolzats
amb caritat i esperança,
amb estudi i oració;
fou possible que triuflava
una vida virtuosa
una vida que fou santa.

~~Fou de~~ ^{sempre} Ferrer
~~de~~ Sant Vicent al cel
tercera feta la semblança.

←
El retrat de Sant Vicent
que es conserva en una taula
que ve pintat Jacomart
ens dona aquesta semblança.

~~VIII~~

IV

La visió

El Pontífex Benet VIII
va cridar Vicent Ferrer
a la ciutat d'Avinyó
i Què arava a fer a la Cort?
Un paper ben important!
El mateix que el de Giró
Cramaud, teòleg i bisbe;
i el de Nicolau, rector
d'un estudi parisenc;
també el de Pere d'Ailly
canceller i pensador,
home de profunda ciència;
amb el de molts professors,
personalitats famoses...
Era de savis la Cort,
de perinclits cavallers,
de teòlegs confensors...
Era una centre de cultura,
aquest este palau d'Avinyó

Parchemim

on dins de la Biblioteca
els llibres feien muntous.
Allí vivia Vicent Ferrer
va llegir, estudiar molt
fins que dels savis més savis
tant va cridar l'atenció
que el Papa el volgué fer bisbe
i cardenal, si altre no.

Però el nostre valencià
va renunciar tota honor.
No obstant va ser elegit
per a un altre més alt lloc:
fou el conseller del Papa,
de consciència el director.
~~Aquest títol li valgué
una elevada pensió
anual, centz vint florins,
pagats amb monedes d'or.~~

Va canviar malalt Vicent
i es va apartar d'aquell lloc
del pontifici palau
d'on tenia grats records,
I retirant-se al corrent

13
dels dominicans, un nou
viure aleshores regni
amb el seu pensament d'acad.
més ajustat, més d'acord
al ^{sentiment} ~~concepte~~ cristianíssim
que floria dins son cor.

Jornia en pelada cel·la
d'edifici ~~Atto~~ sumptuós,
darrunt d'una dura marfega
feta de sacs i pallocs.

Ai Quina vida més austera!
Quantes hores d'obració!
Quins dijuns els dijuns
~~els dels~~ ^{en el} convent d'Alinyó!
fets al

Un dia, mestre Vicent,
pell de ~~cera~~ ^{civi}, flama al cor,
va tindre un singular somni,
va tindre una gran visió.
De domènec de Guzman,
de Francesc ~~d'~~ d'Assís, dels dos,
en potent aparició.
va oir les veus i els consells,

~~L'ensorment~~
Dels seus mals el van guarir
i el van enviar pel món

a predicar la Doctrina
i ~~la~~ és a dir, ^{a la} ~~la~~ missió
d'evangelitzar la gent
i salvar-la a poc a poc
rescatant-la, acollidor,
dels dominis del pecat
dels dominis de la Mort. --

V El mocador ^{2.} de Sant Vicent

El mocador, ala blanca,
és una ala del Senyor
que ~~faiga volar~~ i vola pels aires,
que ~~i s'atura~~ on hi ha dolors,
que ~~trista~~ ^{on hi ha} males i penes rojies,
i llàgrimes, i ~~dolors~~, dolors,
on hi ha

El mocador, ala blanca,
és una ala del Senyor
que acurula els ~~desvalguts~~, affligits,
que retorna riure i joig,
que fa esclatar esperances
i esclavix les tenebres.

El mocador, ala blanca,
és una ala del Senyor
que dona la pau a l'ànima
per ser bàscam fervorós,
que ^{per} ~~se~~ ~~renarcanis~~ i flames
d'amors que creixen al cor.

Vine a mi, celeste vida,
 lliri del jardí d' Anso,
 vicentina tammarquia
 Vine al men cob en un uol,
 oh, moada, ala blanca,
 ala blanca del Senyor.

VI

3.

Romancet vicentí

El Pare Vicent pel món
parla el dolç, valencianesc.

Quan el sol de la vesprada
rebaixa ^a ~~retalla~~ el hoc ~~del~~ ~~cabells~~ lentament
i pels camins i les dreceres
són ja refrescats pel ventet
camina la Companyia
i amb ella va fra Vicent
poc a poc damunt d'un ase.
En la mà porta una creu,
a dins del cor, l'entusiasme
i als llavis, l'espill del cel.
el verb

El Pare Vicent pel món
parla el dolç, valencianesc.

Quan arriben a poblat
l'esperen rics i pobres,
l'espera la dama noble,
i el varall i el cavaller,
el manescal i el soldat, justícia,
i el virtuós i el blasfem.

Parque

7
Durant arriben a poblats
es deixu plina la pent;
de les esquenes devallen
hils ~~de~~ ^{de} her, fils sangonents.

El Pare Vicent pel món
parla el dolç valencianesc.

Els pagans el cap acoten
i l'acoten els jueus;
a ~~la~~ la fe del Crist retornen
tots quants s'apartaren d'ell;
la salut torna als malalts
i la ~~pa~~ ^{pa} i el consol als infidels.
Si als bàndols la pau retorna,
dels ~~els~~ camps apaga la set.
Homes i dones l'acamen,
infants i joves i vells.

El Pare Vicent pel món
parla el dolç valencianesc.

Durant medica curriq la plaça
comença així: - Bona gent!

3

I les paraules que brollen
dels seus llavis tots roents
il·lustrades amb apòlecs
porten ^{claror} ~~la llum~~ als cervells
que eren abans tenebrosos
i ara tenen llum del cel.
És una paraula viva
la de ~~sanct~~ Vicent Ferrer.
El Pare Vicent pel món
parla el dolç valencianesc.

3

EDITOR

VIII

X

I

Les ferradures de l'ase.

Sant Vicent anant pel món
duia un ase gris i mans.

Predicant per Catalunya
l'ase se va desferrar.

Quan I va arribar a la Vila,
a la vila de Moub Blanch.

~~no tenia ferradures~~

A l'entrada de la vila
hi vivia el menescal.

- Volem posar ferradures

~~va dir~~ li digué a aquest animal?

El menescal, diligent
es posà a fer el treball.

Mansuet l'ase, agraia
poder millor trepitjar

la pols dels camins, les pedres,
o bé la sorra i el fang.

A la porta de la casa
treballava el menescal.

Tota la gent que ~~passava~~ ~~per~~ ~~la~~ ~~porta~~
Ferradures, noves even
les que a l'ase va posar.

Amb una benedició
mestre Ferrer li pagà.

Encara paga va creure
que rebia, el menescal;
i mostrant son descontent
una blasfèmia llançà.

L'ase, però, tot requit,
miracle! - es va desfermar.

Al carrer on fan tapins---

VIII

~~En el carrer dels tapins~~
Al carrer on fan tapins,
dit de la Tapineria,
hi ha una casa molt estreta
i en ella hi ha una família
pobra, tan pobre, que ara
no es troba qui la mantinga.

Fitada sobre una marbreja
una malolta respira;
pujada de cara al nostre
~~el~~ pàter i l'avençaria
vera tota asserenada,
vera tota conquisida.

~~El marit i les filletes~~
La mirada de la dona
un foc interior ~~de~~ il·lumina;
celest

~~de~~ ~~els~~ nous de desesperança
van rebent-se de d'agoria...
apartant l'

2
i d'esperança se tornen
i l'ànima ^{és la} ~~com~~ insensible
i ~~però~~ l'ànima ^{tan} previsible
espera una ancla divina.

Passen nits i passen dies
- missa que és llarga ^{se fa} la vida! -
Va consumint - ha la felicitat. ^{dissort}
~~va consumint~~ tan goixes
ha ~~l'anyada~~ van consumint-la.
Passen nits i passen dies...
Quan llarga, la malaltia!

Al carrer on lau tapius
dit de la Tapiuevia
multitud d'homes i dones,
molt curiosament ~~refrida~~,
relinixen un mocador
de lli, de color albina.

Fra Vicent en Sant Joan
com ^{que} celebrava una missa
predicà refors costum
el servís de cada dia.
- Dona pent! ^{col} ~~ha~~ ajudar

els pobres
els malalts
una malalta arruïada!

3

Seguiu aquest mocador
i allà on atureu la via
trobareu necessitats
que han d'acabar-se enseguida >>
I llençant-lo a l'aire, vola
cap a la Tapineria.

Com una ala de coloma
va a la poltra compruïada,
La mirada de la dona
un foc celeste illumina.
Els ~~seus~~ ^{seus} ~~gotes~~ ^{gotes} d'esperança
van aportant l'oloria...

telecomunicacions

3

"~~Un sol rei pastor i un ramat~~"
"Un pastor pera un ramat"

IX

~~IX~~

Casp

Es ja mort el Rei Martí,
oh, el nostre Martí l'Humà!

Tothom ^{ara} se pregunta ~~ara~~
-! quin rei ens donarà?

Even nis els pretencs...

Però entre ~~els~~ ^{tots és} Ferran ^{qui té}
el d'Antequera, ~~l'infant~~
de Castella, qui tenia, ^{alt.}
~~un~~ ^{un} medicament ^{mei} molt ^{blanc} blanc.

I fan me, comte d'Argell,
que és fill d'un cos germà
del Rei Martí, lloctinent
del Regne, a l'altre costat,
pretencia la corona
amb medicaments amargs.

Es ja mort el Rei Martí
oh, el nostre Martí l'Humà!

Tot el món està pendent
del ~~mot~~^{mot} que ha de dir-se ja.
Serà un nou ~~mot~~^{motiu} d'escàndol?
Serà un nou motiu de pau?
Els ~~assassins~~^{estran} els jutges delibi ^{en lluita} consideren
dins del pacífic combat
i demanen llums al cel,
demanen un diví flam
~~que assolente les consciències~~

il·lumine la justícia
~~i que~~ encenga les voluntats.

És ja mort el Rei Martí,
oh, el nostre Martí l'Humà!

Dia 28 de juny!
- 1412, ~~era~~ l'any
a la vora de l'església
han muntat un cadafalc
de ~~re~~ recoberta d'or i de seda.

Tenen personalitats
interessades, i surten els jutges, ^{junta}
amb un seguici brillant. ^(corpus)

3
La reu l'execució de l'ent
el de Aragell no l'ha acceptat.

El bisbe d'Osca una missa
alli mateix celebrà.

El pare Vicent Ferrer
a la trona va pujar
i va fer un ^{llarg} sermó
tot ple d'optimisme sa.

Quines paraules divines,
càntic en pro de la pau!

Quines paraules vistes
for del cel, ~~for~~ ^{for} divinal!

I va llegir la sentència,
i va dir el nom: Ferran!!!

La ~~gent~~ ^{gent} ~~seia~~ ^{seia} crida joiosa;

~~Quia~~ ~~si~~ ~~ja~~ ~~mort~~ ~~el~~ ~~Rei~~ ~~Martí~~

l'alegria va esclatar;

repicaven les campanes,

sonaven pífaus, timbals...

Si ~~si~~ ja mort el Rei Martí
un altre Rei tenim ja.

7

X

VII

La mort de Sant Vicent

L'ajintol Vicent moria
 un 5 d'abril a Bretanya,
 a Vannes, vora la mar.
 Va dir santa Nicolaua
~~una exacta profecia;~~
 veipient una pregunta
 de Vicent - profeta exacta -
 que moriria ben prompt,
 que moriria dins França.

El nostre Sant va remoure
 curiós davant la Santa.

Entre sermons i sermons
 sant fra Vicent es preocupava
 un tant de la profecia
 i una mica de recança
 se li entrava al tou del cor
 i en esta terra daurada
 de València on el sol
 fa el cel blau i la mar blava
 pensava recordacions,
 pensava les ànimes vives.

1419
 1350
 69

per la qd se va fer el 1322
 abans de la 170
 1322 a 1330 a 1330

Sant Vicent

En compatricis que anaven
amb ell, veient arribada
l'hora de tornar a l'Horta
sempre eluminosa i clara
veient ~~to~~ ^{don} el gran matrimoni
dia i mit feien etapa
per a portar-los a València,
la ciutat dels campariars
de suel
i una i una altra vegada
feien cap, en ser de dia,
allà on començà la marxa.

I sembla que el Sant va dir
un matinet, a treure d'alba:
- Heò és remyal evident
que Dén no em vol en ma casa;
que m'he de quedar per sempre
en esta dolça Bretanya 47.
I El varen tornar a València.
Més no podia! Una mastra
quasi no el deixava moure's
quix la tenia en la canca.

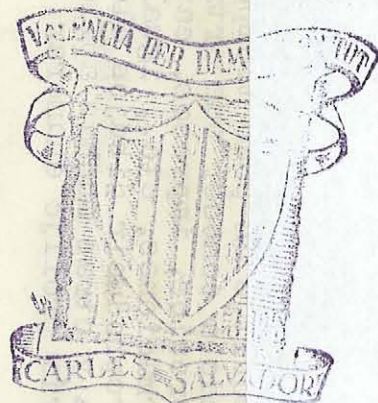

Amb quin orgull el varen rebre! 3
Fins la duquessa Joana
li cercà un estatge digne
front el palau. La gentada
que venia a Sant Vicent,
els companys de la creuada,
els frares dominicans,
la duquessa i tota dama
van voltar durant deu dies
malalt i tàlem i cambra.

El dia cinquè d'abril
una ben grossa gentada
travolts per tindre notícies
va estacionar-se a la plaça.
Els més íntims esperaven,
ansiosos, dins de la cambra.
Quan va morir, la Duquessa
li rentà els peus. ^{Plori}
Qui esbarrat de popalones
volia va per la casa...

Era de Parrió un diuercres, 4
dia de Parrió i de llàgrima;
L'Arca, de vespres, La llum
de la torde es fa movada.
Les papallones, tan blanques!,
avan llostant pulcra parlada
i acompanyen l'animeta esperit
de Sant Vicent a l'estelada
que ja comença a lluir
com palli brodat en plata

Romances vicensi

Lema: Poesia recitable

Índex

- I. - Romances dels altars dels Miracles
- II. - El bateig
- III. - Semblança
- IV. - La visió
- V. - El moçador
- VI. - Romances vicensi
- VII. - Les ferra dures de l'aire
- VIII. - Al carrer on fan tapins...
- IX. - Casp
- X. - La mort.

N O T A

Després del traspassament del meu pare han estat publicats els següents romanços:

AL CARRER ON FAN TAPINS...

'Associació de Sant Vicent Ferrer del Mocadoret'
València 1956

SEMBLANÇA

'Altar de Russafa'
Any 14 - Núm. XIV - València 1956

LA MORT

'L'Altar del Mercat'
Any XLVII - València, Abril 1956 - Núm. 47

LA VISIÓ

'L'Altar del Mercat'
Any 15 - València, Abril 1958 - Núm. 49

